

maan erilliseen saunakamariin.

Siinä sitten ryhdyttiin jakamaan yö-sijoja. Uskotut miehet valitsivat kahden maattavan puusängyn. Poikamiesveli kertoi huoneessaan olevan yhden vara-sängyn, johon myös voisi heittäytyä unen vietäväksi. Ilmoitin puolestani, että taidan heittäytyä takanani olevaan talon emännän petaamaan puusänkyyn, jonka huomasin olevan riittävän pitkän.

Olin viimeiseksi tuvassa ylhäällä. Sammutin öljylampun ja kävin pitkäksi. Kun koko päivän ahertaa raikkaassa loppukesän ulkoilmassa, ei unen päättää tarvinnut kauan hakea. Olin hetkessä unessa. Talo hiljeni joka suhteessa rauhalliseen yöhön, mitään ääniä ei kuulunut.

Yhtäkkiä heräsin ja kuulin toisen uskotun miehen hätäisesti huudahtavan: ”Mikä se oli, mikä se oli...”

Myöhemmässä tutkimuksessa havaittiin, että kello oli tuolloin 22.15 eli vaivaisen varttitunnin olimme olleet unten mailla.

Unenpöpperössä vastasin, että se ääni saattoi olla juomalasin putoaminen pöydältä lattialle. Emäntä oli laittanut minulle juomavettä lasiin pöydälle pääni yläpuolella. Tämä lasi todella putosi kuuluvasti lattialle, mutta ihme kyllä ei särkynyt.

Uskotut miehet eivät tuota selitystä tuntuneet uskovan. Eikä kulunut aikaakaan, kun talon vanha isäntä kiirehtii ulko-ovesta tupaan ja hätäantyneenä toiselle: ”Mitä se Arvi teki...”

Nyt rupesi jo kaikki salaperäisyys häviämään kaikessa karmeudessaan. Sisään tulvahti voimakas räjähteen katku ja tulenlieskat ilmestyivät eteiseen. Selvisi koko totuus. Poikamiesveljen huone oli kauttaaltaan tulella. Liekit leimahtivat ulos ikkuna-aukoista aina katonrajaan saakka. Selvisi hetkessä, että huoneessa oli tapahtunut voimakas räjähdys. Kuukaan siellä ei voisi olla hengissä.

Näytti epäselvältä, onko koko talon suhteen mitään tehtävissä! Palokuntaa ei voinut hälyttää, kun lähin puhelin oli kilometrien päässä. Kaikki voimat oli kohdistettava pelastustoimiin.

Lähetin välittömästi uskotut miehet hakemaan korvolla kaivosta vettä. Kuin kohtalon ironiaa, olimme päivällä mitanneet kaivon paikan kartalle ja muistan että päärakennuksen ja kaivon väliä oli lähes sata metriä. Kehotin sisällä olevat ihmiset poistumaan tuvasta ikkunan

kautta, kun eteinen ei ollut enää käytettävissä.

Vanha isäntä liekeistä välittämättä tunkeutui poikansa huoneeseen ja heitelti avonaisesta ikkuna-aukosta ulos palavia vaatteita ja olkipatjan, joka roihusi voimakkaammin. Kun vedenhakumatkalla katselin kaivolta talon suuntaan, olin miltei varma, ettei mitään ole enää pelastettavissa. Kaikki palaa poroksi. Kuitenkin tuo sisätiloista poistettu palava materiaali auttoi huomattavasti sammutustyötä.

Vähitellen pääsimme kuin pääsimmekin tulen herraksi. Palo sammui ja syksyinen tumma yö laskeutui seudun ylle. Kaikki hiljeni, järkytys muuttui ihmetykseksi. Miksi näin kävi? Eikä ulkoapäin näyttänyt olevan mitään järkevää syytä näin epätoivoiseen tekoon ja tapahtumaan. Melkoinen järkytys se oli kolmekymppiselle insinööriillekin. Aamuun saakka valvottiin. Se oli raskas yö joka suhteessa.

Kun virkavalta tuli kutsuttuna aamulla paikalle, ei siinä ollut paljon tehtävissä. Todettiin että yöllinen räjähdys oli ollut todella voimakas ja tuhoisa. Yksi ihmiselämä oli päättynyt epätoivoiseen tekoon.

Syytä ihmeteltiin ja arvoitukseksi se jäi. Oliko jaon konkreettinen toteutuminen eräs syy. Tilakompleksi käsitti vain yhden talouskeskuksen. Toiselle veljeksisistä olisi tullut joka tapauksessa muutto eteen, eihän rakennuspaikkaa olisi voinut yhteiseksikään jättää. Siinä oli sitten aamulla ratkaistava myös jaon jatkotoimenpiteet. Kun vainajan molemmat vanhemmat olivat paikalla, ei ratkaisun lainvoimaiseksi saattamisessa ollut ongelmia. Jako pääpaikan osalta päätettiin jättää sikseen.

Eikä varmaan ollut mikään ihme, ettei insinööri hiiskunut tapauksesta kotona mitään. Kertominen olisi vain aiheuttanut turhaa pelkoa. Pitkään oli tapaus toimitusinsinöörin mielessä. Varsinkin silloin kun joutui yöpymään saloseudulla syksypimeällä. Mutta vähitellen kaikki tasaantuu, hioutuu. Näin kävi myös tälle ikävälle kokemukselle.

Aarne Kärkkäinen

- Laki kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta (453/2002).

Laki tulee voimaan 1.1.2003. Sen tarkoituksena on järjestää kiinteistö- ja muita rekisteriyksiköitä koskeva ATK:n avulla tapahtuva valtakunnallinen tietopalvelu, joka toteutetaan yleiseen käyttöön tarkoitettujen yhtenäisen KTJ:n avulla.

- Laki kiinteistörekisterilain muuttamisesta (454/2002).

Muutokset tulevat KRL 3.2, 11 ja 14b.3 §:n osalta voimaan 1.1.2003 sekä muutoin 1.6.2005. Muutoksen mukaan tiedon tuottanut kiinteistörekisteriviranomainen on tuottamuksesta riippumattomassa ns. ankarassa vastuussa pinta-alavirheestä, rasiitetta tai muuta käyttöoikeutta koskevasta lähinnä muusta kuin sijaintitietoa koskevasta virheestä, yhteisalueosuutta tms. koskevasta virheestä tai rekisteriyksiköiden keskinäistä sijaintia koskevasta virheestä siten kuin KRL 11 §:ssä säädetään.

- Maa- ja metsätalousministeriön asetus maanmittauslaitoksen maksuista annetun MMM:n asetuksen 3 §:n muuttamisesta (319/2002).

Tällä MML:n maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita koskevalla säädöksellä on muutettu MMM:n asetuksen 3 §:ää (959/2001). Uusi asetus tuli voimaan 1.5.2002.

- Valtioneuvoston asetus kaavoitusmittausasetuksen 10 §:n muuttamisesta (395/2002).

Muutos tuli voimaan 1.6.2002 ja koski ranta-asemakaavan pohjakarttaa.

- Liikenne- ja viestintäministeriön ilmoitus yleisten teiden näkemäalueiden määrittämisestä annetun liikenneministeriön päätöksen kumoamisesta sekä yleisten teiden näkemäalueita koskevan ohjeen hyväksymi-

Maanmittausalaa koskevista uusista säädöksistä lienee merkittävin KTJ-laki ja siihen liittyvä kiinteistörekisterilain muutos. KTJ-laki tulee voimaan 1.1.2003. KRL:n muutos tulee osittain voimaan vasta 1.6.2005. Muun lainsäädännön osalta merkittäviä muutoksia ovat korkolain uudet säännökset sekä oikeudenkäyntiasiamiestä ja oikeusapua koskevat oikeudenkäymiskaaren 15 luvun muutokset sekä uusi oikeusapulaki.

- sestä (66/2002).
Voimaan 1.2.2002.
- **MMM:n asetus kalastuksesta Tornionjoen kalastusalueella annetun MMM:n päätöksen muuttamisesta (369/2002).**
 - **MMM:n asetus vuoden 2002 metsänhoitomaksun perusteesta (555/2002).**
Koko maan vuosien 1999–2001 puukuutiometrin keskikantohinnan aritmeettinen keskiarvo on 31,02 euroa.
 - **Laki puutavaranmittauslain muuttamisesta (582/2002).**
Laki tuli voimaan 1.8.2002.
 - **Oikeusapulaki (257/2002).**
Laki tuli voimaan 1.6.2002. Lailla on kumottu maksuttomasta oikeudenkäynnistä annettu laki (87/1973) sekä yleisestä oikeusavusta annettu laki (104/1998). Laissa on mm. säännökset julkisesta oikeusavustajasta sekä yksityisestä avustajasta ja oikeusapupäätöksestä. Ensi asteen päätöksen oikeusavusta tekee oikeusaputoimisto (ks. L 258/2002).
 - **Laki oikeudenkäymiskaaren 12 ja 15 luvun muuttamisesta (259/2002).**
Tuli voimaan 1.6.2002 (ks. myös A 430/2002). Oikeudenkäyntiasiamiehen tulee olla asianajaja tai muutoin soveltuva OTK-tutkinnon suorittanut henkilö. Poikkeuksena pääsäännöstä ovat OK 15:2:n mukaan mm. maa-oikeusasiat ja kirjaamisasiat, joissa avustajalta tai asiamieheltä ei edellytetä lainopillista tutkintoa.
 - **Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 82 §:n muuttamisesta (270/2002).**
Tuli voimaan 1.6.2002. Kolmannen momentin mukaan lunastustoimituksessa on sovellettava oikeusapulakia, jolloin tuomioistuimelle kuuluvat tehtävät suorittaa lunastustoimikunta.
 - **Valtioneuvoston asetus oikeusavusta (388/2002), VN:n asetus oikeusavun palkkioperusteista (389/2002) sekä OM:n asetus valtion oikeusaputoimistoista (390/2002).**
Kaikki kolme voimaan 1.6.2002
 - **VN:n asetus tuomareiden nimittämisestä annetun VN:n asetuksen 2 §:n muuttamisesta (143/2002).**
Voimaan 1.3.2002. Asetuksen 2 §:n 3 kohdan mukaan hovioikeus julistaa haettavaksi muiden ohella maa-oikeusinsinöörin viran.
 - **Laki korkolain muuttamisesta (340/2002).**
Voimaan 1.7.2002. Laissa tarkoitettu viitekorko on Euroopan keskuspankin viimeisimpään perusrahoitusoperaatioon ennen kunkin puolivuotiskauden ensimmäistä kalenteripäivää soveltama korko pyöristettynä ylöspäin lähimpään seuraavaan puoleen prosenttiyksikköön.
 - **VM:n asetus peruskoron vahvistamisesta 1.7.2002–31.12.2002 (456/2002).**
Asetuksella, joka tuli voimaan 10.6.2002, peruskoroksi vahvistettiin 4 %.
 - **Suomen pankin ilmoitus viitekorosta ja viivästyskorosta (557/2002).**
Ilmoitus koskee ajanjaksoa 1.7.–31.12.2002. Euroopan keskuspankin viimeisimpään perusrahoitusoperaatioon perustuva viitekorko on 3,5 % ja viivästyskorko on 10,5 % vuodessa.
 - **Laki eduskunnan oikeusasiamiehestä (197/2002).**
Voimaan 1.4.2002.
 - **EOA:n johtosääntö (209/2002)**
 - **Ympäristöministeriön työjärjestys (292/2002).**
Voimaan 11.4.2002.
 - **Oikeusministeriön työjärjestys (439/2002).**
Voimaan 1.6.2002. Ks. myös 317/2002, joka tuli voimaan 1.5.2002.
 - **MMM:n työjärjestys (554/2002).**
Voimaan 1.7.2002, yhteensä 75 §:ää.
 - **VN:n asetus valtion yksikköjen ja toimintojen sijoittamista koskevasta toimivallasta (567/2002).**
Voimaan 1.8.2002.
 - **Laki Geodeettisesta laitoksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta (595/2002) ja Laki maanmittauslaitoksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta (594/2002).**
Lait 594 ja 595 tulevat voimaan 1.9.2002. Molemmat koskevat pää- tai ylijohtajan tehtäviä.
 - **Laki nimikirjalain 4 §:n muuttamisesta (613/2002).**
Voimaan 1.10.2002.
 - **Laki tieliikennelain muuttamisesta (423/2002).**
Voimaan 1.1.2003. Lain mukaan mm. moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettaja ei saa ajon aikana käyttää matkapuhelinta siten, että pitää sitä kädessä.
 - **Laki rikoslain muuttamisesta (400/2002).**
Voimaan 1.9.2002. Säännöksiä mm. dopingrikoksesta sekä muista terveyttä ja turvallisuutta vaarantavista rikoksista.
 - **Laki rikoslain muuttamisesta (604/2002).**
Tulee voimaan 1.10.2002. Muutos sisältää mm. säännöksiä virkarikoksesta (RL 40. luku) sekä rikoksista viranomaista vastaan.
 - **VN:n asetus ampuma-aseasetuksen muuttamisesta (101/2002).**

Voimaan 1.3.2002.

- **VN:n asetus valtion virkamiesasetuksen 18 §:n muuttamisesta (184/2002).**

Voimaan 15.3.2002. Sisältää säännöksen sivutoimiluvan myöntämisestä.

- **VN:n asetus viranomaisen toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta annetun asetuksen muuttamisesta (380/2002).**

Voimaan 1.6.2002. Säännöksiä valtionhallinnon viestinnästä.

- **Laki tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisesta (458/2002).**

Voimaan 1.7.2002. Laissa säädetään tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamiseen liittyvistä seikoista, erityisesti palvelujen tarjoamisen vapaudesta, palvelun tarjoajien velvollisuudesta antaa tietoja, sopimusta koskevien muotovaatimusten täyttämistä sähköisesti sekä välittäjänä toimivien palvelun tarjoajien vastuuvapaudesta.

- **Laki vaalilain muuttamisesta (247/2002).**

Voimaan 1.5.2002.

- **Laki kuntalain muuttamisesta (81/2002).**

Voimaan 1.3.2002.

- **Sisäasiainministeriön päätös kuntajaon muuttamisesta Toholammin ja Sievin kuntien välillä (580/2002).**

Voimaan 1.1.2003.

- **Sisäasiainministeriön päätös kuntajaon muuttamisesta Viitasaaren kaupungin ja Kannonkosken kunnan välillä (579/2002).**

Voimaan 1.1.2003.

- **Valtioneuvoston päätös Pattihojen kunnan ja Raahen kaupungin lakkauttamisesta ja uuden Raahen kunnan perustamisesta (578/2002).**

Voimaan 1.1.2003.

- **Valtioneuvoston päätös Haminan kaupungin ja Vehkalahden kunnan lakkauttamisesta ja uuden Haminan kunnan perustamisesta (577/2002).**

Voimaan 1.1.2003.

Markku Markkula

VUOSIKYMMENTEN TAKAA

VIEMÄRÖINNISTÄ MAASEUDULLA

Vuonna 1952 tekniikan tohtorit Paa-vo Lappi ja Arvid Wiiala kamppailivat avoinna olleesta Teknillisen korkeakoulun maanjako- ja katas-teritekniikan professorin viras-
ta ja se näkyi myös lehtemme

Kun asutus on harvaa eikä ole teollisuutta, eivät likavesien haitat tule niin tuntuviksi, että viemäröintiin olisi välttämättä ryhdyttävä. Harva asutus kallistaa viemärien kustannuksia käyttäjyksikköä niin, että järjestelmällinen viemäröinti tänäkään vuoksi ei varsinaisella maaseudulla ole tullut kysymykseen. Sitäpaitsi maataloudessa noudatettu ulostusten talteenottotapa on tehokkaasti estänyt jätteistä aiheutuneita terveydellisiä haittoja. Ulostuksethan vievät pellolle, jossa tapahtuu luonnollinen puhdistus, jätteet hajaantuvat joutuen kasvien hyödyksi. Samalla, kun peltoja täten lannoittamalla edistetään kasvintuotantoa, siinä harjoitetaan mitä tehokkainta ja järkipäisintä terveydellistä puhdistustoimintaa.

Viime aikoina on kuitenkin kehitys edellä mainituissa suhteissa kulkenut nopeasti haitalliseen suuntaan. Maaseudulle on yhä runsaammin muodostunut sellaisia asutusryhmittymiä, joissa avoväyliin johdetuista likavesistä on jo huomattavaa haittaa. Teollisuutta on meiläkin ruvettu entistä enemmän rakentamaan maaseudulle, ja juuri teollisuuden jätevedet voivat nopeasti muuttaa likavesikysymyksen vaikeaksi ongelmaksi. Maaseudulle rupeaa myös tulemaan

sivuilla kumman-kin hakijan lukuisista kirjoituksista mm. jyvityksen teoreettisista perusteista. Seuraavassa kuitenkin ote numerossa 8-9/1952 olleesta professori Pentti Kaiteran kirjoituksesta.

yhä enemmän sellaisia rakennuksia, joissa on likavesijohdot ja vesiklosetit, jotka muuttavat tilanteen pian kestävämmäksi. Vesijohtojen tekeminen on omiaan vaikuttamaan samaan suuntaan, sillä se lisää vesien käyttöä ja likavesiä. --

Numeron 10-11/1952 Pieniä tietoja -osastossa oli seuraava tiedotus toimitusinsinööreille:

Uudet maanmittauslomakkeet. Kun ensi vuoden alusta jakolaitosta koskevien uusien säädösten astuessa voimaan tarpeelliset lomakkeet tulevat huomattavasti muuttamaan, on MIL:n hallitus tehnyt lomakkeiden hankintasopimuksen ja tulee lomakejakelunsa kautta välittämään lomakkeita tarvitsijoille. Liiton hallitus on asettanut toimikunnan seuraamaan lomakkeiden suunnittelua ja toimikuntaan kuuluvat liiton hallituksen jäsenet Niskanen, Härme ja Virtamo, joille voidaan lähettää lomakkeita koskevia toivomuksia. Lomakejakelua tulee hoitamaan rva Eira-Riitta Salervo. Tilausten tekemisestä ilmoitetaan myöhemmin.

Kalevi Raussi
kalevi.raussi@kolumbus.fi